

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Uotum augmentat meritum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

aut simpliciter nihil dicitur. illo tamen non obstante valde necessarium est ut votum simplex teneatur et impleatur. quod scriptum est. vouete et reddite domino deo vestro. **S**ed obiceret ergo aliquis. ideo auctor prius est insufficientis ex eo quod non determinat de voto simplici. Respondet quod auctor non est insufficientis. quod superius dictum est quod ipsa ecclesia cogit ad votum solenne perficiendum et non ad votum simplex. **U**n de quibus frangit votum solenne huic denegatur omne sacramentum christianitatis. ideo ipsa ecclesia cogit talem ad istud votum perficiendum

Secundo est notandum. ex quo supra prius facte mentionem de voto tunc videndum est de ipso voto. unde votum sic definitur. Est alicuius boni cum deliberatione facta promissio. Et dicitur notanter (alicuius boni) quod si aliquis promitteret malum non est tenendum nec esset verum votum. et si ipse infringeret votum non peccaret

Tertio est notandum. quod votum solenne fit tribus modis. Primo per ordinem sacrorum sumptuum. ut subdiaconatus. diaconatus. et clericatus. quod diaconus et subdiaconus faciunt votum deo et episcopo. et quicquid transgreduntur illud a simpliciter sacerdote absolute non debent. Secundo votum solenne fit per ingressum religionis. et hoc in professione. Tertio fit per habitum susceptum. ut si aliquis recipit habitum religiosorum. id est monachorum. professionem. et si est plus specialis habitu professionis. et specialiter sub hoc fecit votum. si tunc transgreditur est fractor voti solennis

Quarto notandum. quod hoc votum fit tribus modis. primo cum deliberatione. secundo cum firmo proposito. tertio cum obligatione. de quibus modis etiam super patuit

Quinto est notandum. quod aliqui homines sunt obligati ad votum. et alii non. quod pueri qui nondum venerunt ad annos pubertatis non sunt obligati ad votum ut patuit super in multis casibus. **Q**uia monachi non obligantur ad votum illud quod est contra regulam ordinis. id est facerent votum quod vellet dimittere ordinem et vellet ire et alleviare onus. **S**icut furiosi non obligantur ad votum. ratio est. quod non sunt capaces suarum rationum. **S**icut famulus non obligatur ad votum illud quod est contra voluntatem domini sui. ut etiam prius dictum est.

Sexto est notandum. quod ad permutationem voti requiruntur duo. Primo auctoritas. quod nullus potest cum seipso dispensare. sed requirendus est ille qui habet auctoritatem. ut episcopus vel papa. quod secundum Hostiensem dispensatio seu voti permutatio est vigor ipsius iuris per eum ad quem spectat misericors relaxatio. et hoc dicitur supra. **I**n manibus stat maioris etc. Secundo requiritur causa sufficientis quare quis non tenet servare votum. nam nisi causa sufficientis superabundaverit votum nequaquam alleviatur

Septimo notandum secundum Raymundum. votum onerosum in levius est permutandum. ut ieiunium in elemosinas. **I**tem si quis vouit peregrinationes et pro infirmitatibus non potest implere. tunc expese quas esset persumpturus et laborum sicut dicitur de hoc in alios pios actus converti

Ultimo est notandum. utrum votum augmentat meritum. **Q**uod videtur quod non nam omnis serviens deo voluntarie placet magis illi quam serviens ei de iure. sed omnis serviens ei ex voto servit ei de iure et de voto. sed serviens sine voto servit libere. ergo videtur quod votum non augmentat gratiam. **I**n oppositum autem est magister sententiarum et doctores theologie. qui volunt quod votum augmentat meritum.

Et declaratur hoc sic. quod si non tunc claustrales seu religiosi inutiliter facerent professionem. quod tamen abhorret tota christianitas. **R**espondetur quod actus qui fit post votum potest fieri dupliciter. Uno modo in equali charitate sicut ante. Alio modo in minori charitate quam antea. si primo modo tunc servitium in tali est maioris premij et meriti.

Summula Raymūdi.

Sciūt scđo mō tūc seruitiū istud a votiuo deo impēsum est. minoris pēq̄
et remuneratōis. qz Dñi cor nō orat inuanū lingua laborat

s^c hoiem s^c m̄rimoniū nos raymūdius
Omnem contrahere prohibemus in ordine sacro

dñs ap̄licus casu
Personam. nisi papa prius dispenset in illo
malefic⁹ s^c cleric⁹ recedere maleficiū clericū

Si malefactor hic est et ab ordine cedere. ius hunc
coartat vxorē m̄rimoniālī sine dispēsatōe pape

Compellit. numq̄ sponsam ducat sine papa
i. i. aliq̄ vicio s^c cleric⁹ p̄ q̄ crimine sniam

Crimine strapitur quo promeruit capitalem
q̄ interficiat s^c secularis s^c clericū .i. pus

Vindictam. iudex non iudicet hunc. nisi primum
degradet clericū

Ordine de sacro deponat episcopus illum

¶ Post q̄ autor in p̄cedentib; capitulis determinauit de aliq̄bus sacramē
tis. hic iam in p̄nti caplo determinat de alio sacramento. s. ordinis. Et di
uidit in duo Primo determinat de ordinib; sacris. Scđo incidētaliter det
terminat de monachis fugitiuis de claustris. Prima pars adhuc in duo
p̄mo determinat de ordinib; sacris. scđo sp̄alt regredit sup ordinē ei⁹ ma
teriā p̄tractādo. scđa ibi. (Si laycus) Prima adhuc in duo. p̄mo facit qđ
dictū est. scđo ponit qđdā documētū de clericis maleficis. scđa ibi (Crim
ne si rapit). Quātū ad p̄mū dē sic. oīs p̄sona exis in maiori ordine z sacro
nō p̄t p̄trahere m̄rimoniū. nisi hoc fiat p̄ dispēsatōnem pape. z si esset aliq̄s
sacerdos q̄ postea fit malefactorz irregularis. ita q̄ postea puareſo officio z
b̄nficio. tūc ille adhuc nō p̄t itrare m̄rimoniū p̄pter caracteres indeliberes
ei imp̄sōs. s; si fuerit p̄stitut⁹ in minorib; ordinib; tunc talis p̄t p̄cedere
ad m̄rimoniū sine dispēsatōe. vel p̄t vltterius p̄moueri.

¶ Circa lrām nota. q̄ ordo est duplex. s. ordo sacer. z ordo nō sacer. z il
le vocat minor. videlz ordo acoliticus. z alij inferiores de q̄b; dictū ē pus
ibi (Om̄ib; oremus) z illi p̄stituti in tali ordine minori nō sacro p̄nt p̄tra
here m̄rimoniū sine dispēsatōne pape Rō huius est. qz si tales abstinere
nō p̄nt. tūc melius est cū legitima muliere aiām suā saluare q̄ cū multis il
legitimis dānare eternali. Et si vltterius in ordinib; sacris p̄cederēt z ab
stinere nō possent. tūc ip̄i fornicatōem p̄mitterēt z maxime peccarent. quia
tūc xp̄m corde immūdo z manib; pollutis in altarib; tractarēt. vñ qđam
meretrix. Tangere cū gaudes meretricē qualiter audes. Palmis pollutis
regē tractare salutis. Item. Si missam dicis pus amplexus meretricis.
Ibis ad antra stigis qm̄ christum crucifigis Et ideo istis in minorib; or
dinibus existentibus melius est nutere q̄ nutris vii per luxuriam. Sed
ordo sacer est. vt ordo subdyaconatus. dyaconatus. z presbyteratus. et
isti commutari nō possunt. nam existentes in illis ordinibus non possunt
p̄trahere nisi p̄ dispēsatōnem pape. qz fecerunt votum solenne per suscep